

BIỆN PHÁP DỰ THI GVDG CẤP HUYỆN VÒNG 1 (Chu kì 2021-2023)

Họ tên: Vy Thị Hòa

Day (chủ nhiệm) lớp: 3A5 – môn Văn Hóa

Trường: Tiểu học Tân Thanh

Tên biện pháp: RÈN KĨ NĂNG GIẢI TOÁN CÓ LỜI VĂN CHO
HỌC SINH LỚP 2

I. NHỮNG BẤT CẬP, KHÓ KHĂN

- Năm học 2021-2022, tôi được phân công chủ nhiệm lớp 2E. Qua thực tế giảng dạy trên lớp, khi thực hiện những bài toán có lời văn, tôi thấy học sinh còn một số tồn tại như sau: Chưa đọc kĩ đề bài, chưa hiểu bản chất câu hỏi, chưa xác định được danh số, ...

- Qua khảo sát vào giữa học kì I, lớp có tổng số 35 em học sinh thì có tới 17 em (chiếm 48,5%) chưa làm đúng dạng toán có lời văn. (Có minh chứng kèm theo)

II. NGUYÊN NHÂN

- Học sinh đọc đầu bài qua loa, sau đó giải bài toán ngay, làm xong không kiểm tra lại kết quả hoặc đọc được đề bài nhưng chưa hiểu nội dung trong đề, chưa biết cách tìm hiểu bài toán có lời văn như: Bài toán cho biết gì? Bài toán hỏi gì?,... Và viết phép tính lẫn lộn từ phép tính này sang phép tính khác, do chưa hiểu các thuật ngữ ...

Từ những lý do nêu trên, tôi mạnh dạn đề xuất biện pháp: ***“Rèn kĩ năng giải toán có lời văn cho học sinh lớp 2”*** để giúp các em học Toán tốt hơn.

III. BIỆN PHÁP ĐÃ THỰC HIỆN

Biện pháp 1: Hướng dẫn học sinh giải toán

1.1. Phân tích tìm hiểu nội dung và tóm tắt bài toán

- Trước hết, tôi tổ chức hướng dẫn cho học sinh đọc kĩ đề bài, tập trung chú ý đến yêu cầu của bài toán, xác định đâu là cái đã cho, đâu là cái phải tìm. Tôi lưu ý các em cần nắm rõ những gì thuộc về bản chất của bài toán, những gì không thuộc về bản chất của bài toán để hướng sự chú ý vào những chỗ cần thiết.

- Nếu trong bài toán có từ nào mà học sinh chưa hiểu rõ thì tôi hướng dẫn cho học sinh hiểu được ý nghĩa và nội dung của từ đó ở trong bài toán đang làm.

- Dùng câu hỏi gợi mở, giúp học sinh thiết lập mối quan hệ giữa cái đã cho và cái cần tìm bằng cách tóm tắt bài toán dưới dạng sơ đồ, hình vẽ hoặc ngôn ngữ ngắn gọn. Đây là bước quan trọng để biết phân trọng tâm và những cái phải tìm của đề bài.

1.2 Lập kế hoạch giải toán

- Để giải được bài toán, học sinh cần phải tìm mối quan hệ giữa cái đã cho và cái phải tìm. Hướng dẫn học sinh suy nghĩ giải toán thông qua các câu hỏi gợi ý.

1.3. Trình bày bài giải

- Dựa vào kết quả phân tích bài toán ở bước 2, tôi giúp học sinh lần lượt viết lời giải và thực hiện các phép tính để tìm ra đáp số, viết đơn vị phù hợp.

1.4. Kiểm tra lại bài giải

- Các em học sinh thường có thói quen khi làm bài xong không xem, kiểm tra lại bài đã làm, hiểu được điều đó, tôi giúp các em xây dựng thói quen này như sau: Cần kiểm tra về lời giải, phép tính, đáp số và tìm cách giải hoặc câu lời giải khác.

1.5. Đề xuất bài toán mới

- Nhằm giúp học sinh củng cố và nâng cao kỹ năng giải toán, sau khi giải xong một bài toán, một dạng toán nào đó, tôi thường đề xuất hoặc có thể cho học sinh có khả năng đề xuất bài toán mới.

Biện pháp 2: Biện pháp khắc sâu “Bài toán có lời văn”

- Ngoài việc dạy cho học sinh hiểu và giải tốt "Bài toán có lời văn", tôi còn giúp các em hiểu chắc, hiểu sâu loại toán này. Ở mỗi bài, mỗi tiết về "Giải toán có lời văn" tôi luôn phát huy tư duy, trí tuệ, tính tích cực chủ động của học sinh bằng việc hướng cho học sinh tự tóm tắt đề toán, tự đặt đề toán theo dữ kiện đã cho, tự đặt đề toán theo tóm tắt cho trước, giải toán từ tóm tắt, nhìn tranh vẽ, sơ đồ viết tiếp nội dung đề toán vào chỗ chấm (...), đặt câu hỏi cho bài toán.

Biện pháp 3: Khích lệ, tạo hứng thú học sinh khi học tập

- Đặc điểm chung của học sinh Tiểu học là thích được khen hơn chê, hạn chế chê các em trong học tập, rèn luyện. Tuy nhiên nếu ta không biết vận dụng linh hoạt với từng học sinh mà cứ quá khen sẽ không có tác dụng kích thích. Đối với những em chậm tiến bộ, thường rụt rè thì tôi luôn chú ý nhắc nhở, động viên và gọi các em trả lời câu hỏi vừa sức với các em. Chỉ cần các em có một tiến bộ nhỏ là tôi tuyên dương ngay, để từ đó các em sẽ cố gắng tiến bộ và tự tin hơn. Đối với những học sinh nhận thức nhanh phải có những tiến bộ vượt bậc mới khen. Ví dụ: Khi học sinh ở mức hoàn thành dựa vào tóm tắt có thể nêu đề toán hoặc nêu được những câu lời giải hay thì tôi tuyên dương ngay để khích lệ tinh thần các em.

- Ngoài ra, việc áp dụng các trò chơi học tập trong tiết học cũng là một yếu tố không kém phần quan trọng giúp học sinh có niềm hăng say trong học tập, mong muốn nhanh đến giờ học và tiếp thu kiến thức nhanh hơn.

Biện pháp 4: Phối hợp chặt chẽ với phụ huynh học sinh

- Tôi đã phối hợp với phụ huynh để chuẩn bị đủ đồ dùng, sách vở cho con, hướng dẫn phụ huynh cách giải bài toán có lời văn để họ hướng dẫn con thêm ở nhà. Khi con làm bài xong thì phụ huynh sẽ chụp bài của học sinh gửi bài qua Zalo để cô kiểm tra, nhận xét, chia sẻ.

IV. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC SAU THỰC NGHIỆM

- Qua thời gian thực hiện ***Biện pháp rèn kỹ năng giải toán có lời văn cho học sinh lớp 2***, tôi nhận thấy học sinh có sự chuyển biến về ý thức học tập, phương pháp học tập và chất lượng học tập. Học sinh nắm bài một cách chủ động và bền vững hơn. Học sinh đã biết cách xác định dạng toán, tóm tắt đề toán hoặc nhìn vào tóm tắt biết nêu thành bài toán và giải được bài toán. Kết quả giải toán có lời văn được nâng lên rõ rệt, nhiều em giải toán nhanh và yêu thích học môn Toán.

Cụ thể thu được kết quả như sau:

TSHS 35	HS làm chưa đúng cả câu trả lời và phép tính		HS chưa làm đúng phép tính		HS chưa làm đúng câu trả lời		HS hiểu và làm bài tốt	
	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
Trước khi áp dụng BP (Tháng 9/2021)	7	20	5	14,3	5	14,3	18	51,4
Sau khi áp dụng BP (Tháng 3/2022)	3	8,6	1	2,8	0	0	31	88,6

IV. BÀI HỌC KINH NGHIỆM

- Qua việc nghiên cứu và áp dụng “***Biện pháp rèn kĩ năng giải toán có lời văn cho học sinh lớp 2***” cho thấy để đạt được mục tiêu dạy – học thì việc tìm tòi sáng tạo, rút kinh nghiệm qua thực tế giảng dạy của giáo viên là rất cần thiết. Để học sinh làm tốt các bài toán có lời văn, giáo viên cần:

- Rèn cho học sinh kĩ năng đọc và phân tích đề toán.
- Nhìn vào bảng tóm tắt bằng lời hoặc sơ đồ đoạn thẳng, hiểu được nội dung bài toán. Nắm chắc các bước khi giải toán.

- Cho học sinh luyện tập thực hành thường xuyên. Qua mỗi dạng toán giáo viên cần có kiểm tra và đề ra biện pháp thực hiện tiếp theo để nâng cao chất lượng dạy và học.

- Lấy học sinh làm trung tâm, tổ chức học sinh độc lập, sáng tạo.

- Quan tâm đến tất cả đối tượng học sinh, nhất là học sinh chưa hoàn thành, chậm tiến bộ. Phân công nhiệm vụ phù hợp với trình độ nhận thức của từng đối tượng học sinh, cho học sinh tiếp cận với các bài toán nâng cao thông qua các tiết luyện tập thực hành nhờ đó giúp các em nâng cao năng lực giải toán.

- Tích cực đổi mới phương pháp dạy học, tìm tòi, vận dụng những cách dạy sao cho phát huy cao nhất khả năng học tập của học sinh; đồng thời có kế hoạch cụ thể, để có biện pháp bồi dưỡng phù hợp cho từng đối tượng học sinh, phối hợp chặt chẽ với phụ huynh để rèn con thêm ở nhà.

- Trên đây là một số giải pháp mà bản thân tôi rút ra được trong quá trình nghiên cứu, vận dụng vào thực tiễn giảng dạy. Tôi đã chia sẻ biện pháp trên với các đồng nghiệp trong trường và nhận được những phản hồi tích cực từ các lớp. Rất mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp quý báu của các cấp lãnh đạo, của các đồng nghiệp để đề tài này đạt hiệu quả cao hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Tân Thanh, ngày 22 tháng 9 năm 2022

Xác nhận của cơ quan, đơn vị
KT.HIỆU TRƯỞNG

Người viết

Vy Thị Hòa

